

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Деражнянської
міської ради
від 20 лютого 2023 року
№

**Цільова програма з охорони та збереження
об'єктів культурної спадщини
Деражнянської міської територіальної громади
на 2023-2027 роки
(Нова редакція)**

Зміст

1.	Вступ.....	3-4
2.	Паспорт Цільової програми з охорони та збереження об'єктів культурної спадщини Деражнянської міської територіальної громади на 2023-2027 роки.....	5
3.	I. Загальні Положення.....	6
4.	II. Мета й основні завдання Програми.....	6-7
5.	III. Фінансове забезпечення Програми.....	7
6.	IV. Очікувані результати виконання Програми.....	7
7.	V. Заходи з виконання Цільової програми з охорони та збереження об'єктів культурної спадщини Деражнянської міської територіальної громади на 2023-2027 роки.....	8
8.	VI. Організація управління й контролю за ходом реалізації Програми.....	8-9

Вступ

Культурна спадщина Деражнянської громади є невід'ємною частиною культурного надбання України, а відтак світового культурного надбання. Питання дотримання пам'яток охоронного законодавства особливо актуальне.

На обліку та під охороною держави у Деражнянській міській територіальній громаді нараховується 46 пам'яток, з них:

- пам'яток археології – 7;
- пам'яток історії – 38;
- пам'яток архітектури – 1.

Крім того, на обліку знаходиться 43 щойно виявлених об'єктів культурної спадщини, в тому числі 8 - археології, 12 – історії, 22 – об'єкти архітектури і 1-щойно виявлена пам'ятка монументального мистецтва.

Актуальною залишається проблема збереження пам'яток культурної спадщини та попередження відносно їх актів вандалізму. Під час моніторингу проведеного фахівцями відділу культури і туризму міської ради, КП «Деражнянська ЖЕК №1» виявлено, що більшість пам'яток потребують ремонтних робіт різного ступеня та облаштування. Майже вся науково-облікова документація на пам'ятки не відповідає сучасним зразкам і містить інформацію, яка роками не оновлювалась та потребує уточнення.

Частина пам'яток немає власників і балансоутримувачів, не визначена їх грошова вартість.

На сьогодні, на більшість пам'яток відсутня документація, що ускладнює їх реєстрацію, визначення балансоутримувача. Наразі 22 щойновиявлених об'єкти архітектури потребують розроблення облікової документації для подальшої державної реєстрації.

Власники і користувачі пам'яток культурної спадщини, жителі міста, суб'єкти господарювання недостатньо інформовані про вимоги чинного законодавства, державні стандарти, норми і правила у сфері охорони культурної спадщини, про наукове, естетичне і патріотичне значення пам'яток. Розв'язання проблем охорони культурної спадщини у місті має ґрунтуватись на системному програмному підході.

Не зайвим буде констатувати той факт, що відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини», де визначаються основні положення національної політики в цій сфері, насправді збереження культурної спадщини знаходиться в ризику постійного руйнування.

Наразі в Україні не існує єдиного центрального незалежного органу охорони культурної спадщини, у підпорядкуванні якого знаходилися б усі види пам'яток. Така розпорошеність функцій інститутів пам'яткоохоронної сфери негативно впливає на процес управління охороною культурної спадщини.

Однак розв'язання вказаних проблем можливе за умови прийняття цільової програми, достатньому фінансуванні й активній співпраці органів місцевого самоврядування з членами територіальної громади надасть змогу здійснити справді плідні, активні й помітні усій громаді заходи практичного спрямування щодо охорони й збереження пам'яток та об'єктів культурної спадщини міста, запровадження соціальних програм збереження, обліку й популяризації культурної спадщини із залученням широких верств населення: профільних громадських організацій, меценатів, краєзнавців, реставраторів, волонтерів тощо.

Паспорт

Цільової програми з охорони та збереження об'єктів культурної спадщини Деражнянської міської територіальної громади на 2023-2027 роки

Основні параметри	Зміст
Назва Програми	Цільова програма з охорони та збереження об'єктів культурної спадщини Деражнянської міської територіальної громади на 2023-2027 роки
Тип Програми	Цільова програма
Розробник Програми	Відділ культури та туризму Деражнянської міської ради
Головна мета Програми	Розвиток і збереження історико-культурного середовища Деражнянської територіальної громади
Термін реалізації Програми	2023-2027 роки
Учасники Програми	Відділ культури та туризму Деражнянської міської ради, КП «Деражнянська ЖЕК №1» Деражнянської міської ради
Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми (кошти міського бюджету) та інші кошти, не заборонені чинним законодавством	335,0 тис. грн

Програма є відкритою, що передбачає внесення до неї змін і доповнень, виходячи з реалій розвитку економіки міста, наявності фінансових та інших видів ресурсів.

I. Загальні положення

Цільова програма з охорони та збереження об'єктів культурної спадщини Деражнянської міської територіальної громади на 2023-2027 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про культуру», «Про охорону культурної спадщини», «Про охорону археологічної спадщини», інших нормативних актів, розроблена для покращення та вдосконалення організаційних та матеріально-технічних засад сфери охорони культурної спадщини у Деражнянській громаді.

Програма спрямована на втілення політики держави у сфері пам'ятко охоронної роботи, залучення місцевих органів публічного управління, територіальної громади й приватної ініціативи до розвитку культурної спадщини, раціонального використання пам'яток та об'єктів культурної спадщини, попередження актів вандалізму, створення умов для покращення туристичної привабливості міста через його історико-культурну спадщину, залучення громадськості до процесів управління й контролю в галузі охорони культурної спадщини.

II. Мета й основні завдання Програми

Основна мета Програми – реалізація державної політики у сфері охорони культурної спадщини; забезпечення належного рівня охорони, розвитку й збереження історико-культурного середовища Деражнянської громади шляхом раціонального використання культурної спадщини; здійснення дієвого контролю за дотриманням вимог чинного законодавства України у сфері охорони нерухомих об'єктів культурної спадщини.

Основні завдання Програми:

- організація робіт з благоустрою та ремонту пам'яток, об'єктів культурної спадщини;
- створення умов для поліпшення туристичної привабливості міста;
- розробка та виготовлення науково-облікової документації на щойно виявлені об'єкти культурної спадщини;
- укладання охоронних договорів на пам'ятки та об'єкти культурної спадщини міста з користувачами (власниками) і балансоутримувачами;
- сприяння залученню інвестицій у діяльність щодо збереження, реставрації та використання пам'яток та об'єктів культурної спадщини;
- забезпечення повноти й доступності інформації про пам'ятки та об'єкти культурної спадщини міста;
- залучення громадськості до процесів управління й контролю в галузі охорони культурної спадщини;

- забезпечення безперервного моніторингу стану збереження пам'яток та об'єктів культурної спадщини;

- розробка системи заходів з інформування населення щодо важливості збереження об'єктів культурної спадщини в цілому, і донесення конкретної інформації до користувачів (власників) і балансоутримувачів пам'яток та об'єктів культурної спадщини.

III. Фінансове забезпечення Програми

Фінансове забезпечення заходів, визначених Програмою, здійснюватиметься в межах видатків, передбачених у міському бюджеті на відповідний бюджетний рік, і за рахунок інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України.

Форми та методи розв'язання проблем, зазначених у Програмі, реалізовуватимуться відповідно до законодавчих і нормативних актів, що визначають правові, організаційні й фінансові засади охорони та збереження пам'яток культурної спадщини.

Реалізація Програми надасть змогу розвивати й зберігати історико-культурне середовище Деражнянської міської територіальної громади з активним залученням широких верств населення для моніторингу та раціонального використання нерухомих об'єктів культурної спадщини, а також інших коштів не заборонених законодавством України для забезпечення реалізації проектів.

IV. Очікувані результати виконання Програми

Реалізація Програми значно сприятиме позитивному й динамічному розвитку та збереженню історико-культурного середовища Деражнянської міської територіальної громади.

Виконання заходів забезпечить:

- втілення політики держави у сфері пам'яток охоронної роботи;
- збереження пам'яток культурної спадщини;
- залучення місцевих органів публічного управління, територіальної громади й приватної ініціативи до розвитку культурної спадщини;
- раціональне використання, ремонт і реставрацію пам'яток та об'єктів культурної спадщини міста;
- створення умов для покращення туристичної привабливості міста та громади через їх історико-культурну спадщину;

- залучення громадськості до процесів управління й контролю в галузі охорони культурної спадщини;
- розробка та виготовлення науково-облікової документації на щойно виявлені об'єкти культурної спадщини;
- укладання й переукладання охоронних договорів на пам'ятки та об'єкти культурної спадщини громади з користувачами (власниками) і балансоутримувачами.

V. Заходи з виконання Цільової програми з охорони та збереження об'єктів культурної спадщини Деражнянської міської територіальної громади на 2023-2027 р.р.

№ з/п	Зміст заходу	Термін виконання	Відповідальні за виконання	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість) тис.грн.					
					всього	2023	2024	2025	2026	2027
1.	Розробка та виготовлення науково-облікової документації на щойно виявлені об'єкти культурної спадщини <u>(комплексне дослідження, фіксація, визначення антропологічної, археологічної, естетичної, етнографічної, історичної, мистецької, наукової чи художньої цінності, встановлення предмету охорони. Виготовлення паспорту з топографічними даними, облікової картки, акту технічного стану</u>	2023-2027 роки	Відділ культури та туризму Деражнянської міської ради	Кошти місцевого бюджету, інші залучені кошти, не заборонені чинним законодавством України	220.0 тис.грн.	30.0 тис.грн.	40.0 тис.грн.	50.0 тис.грн.	50.0 тис.грн.	50.0 тис.грн.
2.	Укладання охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини та щойно виявлені об'єкти культурної спадщини з їхніми власниками/користувачами <u>(папір, фарба для друку, бензин)</u>	2023-2027 роки	Відділ культури та туризму Деражнянської міської ради	Кошти місцевого бюджету, інші залучені кошти, не заборонені чинним законодавством України	10.0 тис.грн.	2.0 тис.грн.	2.0 тис.грн.	2.0 тис.грн.	2.0 тис.грн.	2.0 тис.грн.

3.	Демонтаж та вилучення радянської символіки на пам'ятках культурної спадщини, які підлягають вилученню з переліку згідно ЗУ «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки»	2023-2027 роки	Відділ культури та туризму Деражнянської міської ради	Кошти місцевого бюджету, інші залучені кошти, не заборонені чинним законодавством України	50.0 тис.грн.	10.0 тис.грн.	10.0 тис.грн	10.0 тис.грн	10.0 тис.грн	10.0 тис.грн
4.	Благоустрій території місцезнаходження пам'яток культурної спадщини	2023-2027 роки	КП «Деражнянська ЖЕК №1»	Кошти місцевого бюджету, інші залучені кошти, не заборонені чинним законодавством України	У межах затверджених кошторисних призначень					
5.	Виготовлення, встановлення та відкриття охоронних і меморіальних дощок на об'єкти культурної спадщини	2023-2027 роки	Відділ культури та туризму Деражнянської міської ради	Кошти місцевого бюджету, інші залучені кошти, не заборонені чинним законодавством України	25.0 тис.грн.	5.0 тис.грн.	5.0 тис.грн.	5.0 тис.грн.	5.0 тис.грн.	5.0 тис.грн.
6.	Видання пугівників, буклетів	2023-2027 роки	Відділ культури та туризму Деражнянської міської ради	Кошти місцевого бюджету, інші залучені кошти, не заборонені чинним законодавством України	30.0 тис.грн.	6.0 тис.грн.	6.0 тис.грн	6.0 тис.грн	6.0 тис.грн	6.0 тис.грн

7.	Загальна сума	2023-2027 роки	Відділ культури та туризму Деражнянської міської ради	Кошти місцевого бюджету, інші залучені кошти, не заборонені чинним законодавством України	335.0 тис.грн.	53.0 тис.грн.	63.0 тис.грн.	73.0 тис грн.	73.0 тис грн.	73.0 тис грн.
----	---------------	----------------	---	---	----------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

VI. Організація управління й контролю за ходом реалізації Програми

Виконання Програми здійснюється шляхом реалізації заходів головним виконавцем та учасниками, зазначеними в цій Програмі.

Координація та контроль виконання Програми здійснюється відділом культури та туризму Деражнянської міської ради та постійною комісією Деражнянської міської ради з питань освіти, медицини, соціального захисту, культури, молодіжної політики та спорту.

Моніторинг виконання Програми здійснює відділ культури та туризму Деражнянської міської ради.

Узагальнена інформація про стан і результати виконання заходів Програми за попередній рік надається щороку виконавчому комітету Деражнянської міської ради.

Механізм реалізації Програми передбачає розробку організаційно-фінансових схем забезпечення системи заходів розвитку і збереження історико-культурного середовища Деражнянської міської територіальної громади шляхом охорони та збереження пам'яток культурної спадщини відповідно до змісту Програми й буде формуватися та коригуватися поетапно з урахуванням змін соціально-економічної ситуації.

Міський голова

Андрій КОВПАК